

10.2.2016

Salassa pidettävä

JulkL24 § 12 k

Julkinen Finanssivalvonnan johtokunnan asiaa koskevan päätöksen julkistamisen jälkeen.

Suomen Pankin lausunto Finanssivalvonnan johtajan esitykseen makrovakaussäilytysvälineiden käytöstä 3.2.2016

Finanssivalvonta on pyytänyt Suomen Pankkia toimittamaan kirjallisen lausunnon johtajan päätösesityksestä makrovakaussäilytysvälineistä Finanssivalvonnan johtokunnan päätöksentekoa varten.

Finanssivalvonnan pääjohtaja esittää, että Finanssivalvonnan johtokunta

- asettaa muuttuvan lisäpääomavaatimuksen edelleen 0,0 %:n tasolle, ja
- ehdottaa EKP:lle merkittävien suomalaisten luottolaitosten asuntolainasalkun keskimääräisten riskipainojen korottamista mikrovalvonnan keinoilla tasolle, joka huomioi stressitestien perusteella luottolaitoksille aiheutuneet luottotappiot, sekä arvioi missä määrin luottolaitosten riskipainovaatimuksia olisi korotettava järjestelmäriskien huomioimiseksi.

Esitys luottolaitoslain 15 luvun 11 §:ssä säädetyn enimmäisluototussuhteen tason mahdollisesta alentamisesta tehdään lainkohdan tultua voimaan 1.7.2016.

1 Makrovakaussäilytys

Keveistä rahoitusoloista ja alhaisista koroista huolimatta tilanne Suomen asunto- ja luottomarkkinoilla on säilynyt melko vakaana. Yritysluottojen kasvua rajoittavat ennen kaikkea niiden alhainen kysyntä ja pidemmän aikavälin pitkän aikavälin vaikeat kasvunäkymät. Pankkien luotonannossa on vaarana, että siinä painottuu kotitalouksille suuntautuva asuntoluotto muun luotonannon kustannuksella.

Luotto/BKT-suhteen trendipoikkeama viittaa muuttuvan lisäpääomavaatimuksen ohjearvon korotustarpeeseen 0,25 prosenttiin, missä on kuitenkin merkittävä pudotus verrattuna marraskuuhun. Luottosuhdanteen tila on kuitenkin vaikea ja myöskään täydentävät riskimittarit eivät ole edelleenkaan koholla.

Kotitalouksien velkaantumistaso on korkea suhteessa heikkoihin pidemmän aikavälin kasvunäkymiin. Suomen pankkijärjestelmä on keskittynyt ja rahoituksen hankinta painottuu markkinavarainhankintaan. Lisäksi tiedetään, että häiriöt asuntomarkkinoilla ovat yleisin vakavan finanssikriisin syistä ja että ylivelkaantuminen alistaa kansantalouden häiriöille ja siten hidastaa talouskasvua keskipitkällä aikavälillä.

Tilanne ei ole siten makrovakauspoliitiikan näkökulmasta ongelmaton. Kotitalouksien velkaantuminen on Suomessa vielä kohtuullisella tasolla eikä asuntojen hintakehitys osoita ainakaan selviä ylikuumenemisen merkkejä. Suomen kansantalous on kuitenkin haavoittuvainen ja ylivelkaantumisen ja asuntohintojen liiallisen nousun seuraukset olisivat todennäköisesti vaikeasti hallittavissa taloutemme haavoittuvuuksien (julkisen talouden alijäämä, kestävyysvaje ja nopea velkaantumien sekä kilpailukykyongelmat) vuoksi.

90 %:n enimmäisluototussuhde asuntoluotoissa astuu voimaan 1.7. Tämän voi jossakin määrin odottaa ehkäisevän asuntoluotonannon, kotitalouksien velkaantumisen ja asuntojen hintojen kasvua sekä pienentävän pankkien luottotappioita vahvistamalla kotitalouksien taseasemaa.

2 Yhteensopivuus muun talouspolitiikan kanssa

Rahaolot ovat koko euroalueella erittäin keveät. Vuoden 2014 kesäkuusta lähtien käyttöön otetut EKP:n rahapoliittiset toimet ovat selvästi edistäneet yritysten ja kotitalouksien lainansaannin helpottumista ja luotonannon lisääntymistä koko euroalueella. Heikkojen inflaationäkymien vuoksi korot tulevat EKP:n neuvoston arvioiden mukaan pysymään alhaisina pitkään ja pankkien keskuspankkiluottojen kustannus ja saatavuus keveänä. Tammikuussa EKP:n neuvosto totesi, että "rahapoliitiikan mitoitusta on syytä arvioida uudelleen ja tarvittaessa tarkistaa maaliskuun rahapoliittikkokokouksessa, jotta voidaan varmistaa inflaatiovauhdin palautuminen hieman alle kahteen prosenttiin".

Suomen Pankki arvioi, että euroalueen rahapoliitiikan viritys on sopusoinnussa Suomen talouden kehityksen kanssa. Suomen talouden nopeaa toipumista ei ole kuitenkaan odotettavissa sillä merkittävä osa talousongelmistamme ovat rakenteellisia.

3 Johtopäätökset

Suomen Pankki katsoo, että pitkään jatkuva kevyt rahapoliittikka edellyttää makrovakauspoliitiikan välineiden asteittaista käyttöönottoa.

Suomen Pankki katsoo, että on tarkoituksenmukaista asettaa muuttuva lisäpääomavaatimus edelleen o (nollan) prosentin tasolle. Käytettävissä olevat mittarit eivät edelleenkään viittaa sellaiseen rahoitusjärjestelmän haavoittuvuuksien kasvuun, joka edellyttäisi muuttuvan lisäpääomavaatimuksen kasvattamista.

Suomen Pankki tukee esitystä, että luottolaitoslain 15 luvun 11 §:ssä säädetyn enimmäisluototussuhteen tason mahdollisesta alentamisesta tehdään lainkohdan tultua voimaan 1.7.2016.

10.2.2016

Salassa pidettävä

JulkL24 § 12 k

Suomen Pankki suosittaa, että Finanssivalvonnan johtokunnan tulisi päättää toimenpiteistä vähintään 10 %:n sitovan pankkikohtaisen alarajan asettamisesta asuntolainsalkun keskimääräiselle riskipainolle sekä varautua nostamaan alarajaa myöhemmin. Sitovan alarajan asettaminen asuntolainojen riskipainoille on makrovakausriskinäkökulmasta perusteltua sen varmistamiseksi, että pankkisektori kokonaisuudessaan asettaa riskipainot riittävän varovaisesti sellaiselle tasolle, että se ottaa huomioon asuntoluottomarkkinoilla muodostuvat järjestelmäriskit. Päätöksen kanssa sopusoinnussa olevat mikrovalvontanäkökulman riskit tulevat arvioituksi erikseen Finanssivalvonnan ja EKP:n toimesta.

Toimenpidesuositus perustuu Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan makrovakausraporttiin sekä Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan asiantuntijoista koostuvan valmisteluryhmän toimenpidesuosituksiin, joihin myös makrovakausriskiryhmä on yhtynyt.

SUOMEN PANKKI

Erkki Liikanen
pääjohtaja

Mika Pösö
osastopäällikkö, johtokunnan sihteeri

Liitteet

-

Jakelu

Finanssivalvonnan johtokunta, Finanssivalvonnan johtaja, Jyri Helenius, Peik Granlund

Tiedoksi

-